

Lekcja 2

8 października

ŚMIERĆ W GRZESZNYM ŚWIECIE

Zakres studium: Rdz 3.

Część I: Przegląd

Bóg stworzył doskonały świat bez grzechu, zła, przemocy, niebezpieczeństw, chorób i śmierci. On jest Bogiem życia, Źródłem życia i Dawcą życia. Istnieje znaczący kontrast między światem opisanym w Rdz 1-2, w którym wszystko było sensowne, piękne i harmonijne, ukazane w jasnych, radosnych i żywych barwach, we wzniosłym tonie, a światem opisanym w kolejnych rozdziałach *Księgi Rodzaju*, w którym wszelkie dobro zostało zmiecione przez burzę grzechu, niszczącego także więzi miłości. Barwy stają się ciemne, a ton niespójny. Znakomity potencjał rozwoju i rozkwitu zostaje w znacznym stopniu stracony.

Ale Bóg w swoim miłosierdziu ratuje ludzkość i na przekór grzechowi niesie nadzieję oraz rozwiązanie problemu zła, grzechu i śmierci. Żaden system filozoficzny nie rozwiązuje problemu śmierci, nie może przerwać procesu umierania ani przywrócić świata do pierwotnego stanu, który nie uwzględniał śmierci. Jedyne Bóg może to uczynić - prawdziwy, żywy Bóg realizujący swoje łaskawe zamiary. Tak więc nikt i nic nie może się równać z naszym Stwórcą i Odkupicielem. On jest ponad wszelkim stworzeniem, wyjątkowy i niepodzielnie panujący.

Bunt i nieposłuszeństwo zaczęły się w Niebie, ale zostały przeniesione na Ziemi, kiedy Adam i Ewa zgrzeszyli. Ziemia stała się areną wielkiego boju między dobrem a złem. Bóg nie pozostawił ludzkości w jej grzechach, ale wszczął wojnę z mocami ciemności i ich przywódcą, szatanem. Bóg wszczepił w serca ludzi nieprzyjaźń do zła, aby mogli oprzeć się zwiedzeniom i sidłom złego oraz szukać u Boga mądrości i siły. Stwórca rozwiązał problem grzechu, posyłając obiecanego Potomka (Rdz 3,15), Jezusa Chrystusa, jako Zbawiciela ludzkości (J 3,16; 5,24; Dz 4,12). Grzech spowodował liczne problemy i pociągnął za sobą śmierć. Jezus pokonał śmierć przez swoje doskonałe życie pełne miłości i służby, posłuszeństwo oraz ofiarę na krzyżu za grzechy ludzkości (Rz 6,23).

Część II: Komentarz

Szatan, sprawca zniszczenia i śmierci

To nie bóg, ale szatan zasiadł nieufność w sercach ludzi i doprowadził do tego, że śmierć stała się częścią naszego losu. Wskutek nieposłuszeństwa Adama „na wszystkich ludzi śmierć przyszła” (Rz 5,12). Odtąd śmierć jest nieodłączną częścią naszej egzystencji w grzesznym świecie. Salomon napisał: „Wiedzą bowiem żywi, że muszą umrzeć, lecz umarli nic nie wiedzą” (Koh 9,5). Śmierć jest intruzem i wrogiem (1 Kor 15,26).

Był czas, kiedy nie istniała śmierć - nie było jej na Ziemi. W tym kontekście można przywołać słowo użyte w Rdz 2,5-6 - „jeszcze”. Był czas, kiedy „jeszcze” nie było cierni, znoju, chwastów i deszczu. Ten przejściowy werset wskazuje na Rdz 3, rozdział, w którym następuje dramatyczna zmiana. Śmierć jest rezultatem odwrócenia się od Boga i próby życia w odłączeniu od Niego: „Prochem jesteś i w proch się obrócisz” (Rdz 3,19).

Bóg wyraźnie ostrzegł pierwszych ludzi przed nieposłuszeństwem Jego słowu. Skutkiem nieposłuszeństwa miały być zniszczenie i tragedia - śmierć: „Z drzewa poznania dobra i zła nie wolno ci jeść, bo gdy tylko zjesz z niego, na pewno umrzesz” (Rdz 2,17). Szatan wprost przeciwstawił się Bogu: „Na pewno nie umrzecie” (Rdz 3,4). Zwróć uwagę, że wąż dobrze wiedział, co Bóg powiedział Adamowi w Edenie. Zaprzeczył temu, używając tego samego wyrażenia - „na pewno”: „Na pewno nie umrzecie”.

Nasi prarodzice nie mieli do czynienia z gadającym gadem, ale z szatanem, przeciwnikiem Boga. Bóg posłużył się wyrażeniem „na pewno”, a szatan uczynił to samo. Następnie szatan poparł swoje twierdzenie dwoma zwodniczymi kłamstwami: „Otworzą się wam oczy” - to znaczy, uzyskacie lepsze zrozumienie rzeczywistości i staniecie się mądrzejsi - oraz: „Będziecie jak Bóg, znający dobro i zło” - to znaczy, będziecie mogli decydować, co jest dobre, a co złe (Rdz 3,5). Szatan, mistrz intrygi, przedstawił nieposłuszeństwo jako warunek uzyskania wolności.

Kiedy Adam i Ewa spożyli zakazany owoc, rzeczywiście otworzyły się im oczy (Rdz 3,7), ale nie tak, jak oczekiwali. Uświadomili sobie, że utracili to, co mieli wcześniej - ich czystość i niewinność znikły, kiedy ujrzeli, że są nadszy. Ta nagość była czymś więcej niż fizyczną nagością, gdyż (1) wcześniej także byli nadszy, ale nie wstydzili się (Rdz 2,25), a (2) kiedy Bóg nawiedził ich i zapytał: „Gdzie jesteś?” (Rdz 3,9), Adam odpowiedział, że ukrył się, bo jest nagi. W tej sytuacji nie chodziło o fizyczną nagość, bo Adam i Ewa byli okryci figowymi liśćmi (Rdz 3,7). Czuli się moralnie nadszy, bo po raz pierwszy odczuwali poczucie winy.

Druga obietnica szatana także była kłamstwem. Adam i Ewa nie stali się jak Bóg przez poznanie dobra i zła, bo Bóg nie zna zła z doświadczenia (nigdy nie zgrzeszył!). Adam i Ewa nic nie zyskali, ale dużo stracili -

przestali rozróżniać wyraźnie między dobrem a złem. Dosłowne tłumaczenie Rdz 3,22 świadczy o tym fakcie: „Oto ludzie byli [nie »stali się«] jak jeden z nas, znający [rozdzielający między] dobro i zło, ale teraz...” (szczegóły zob. Jiří Moskál, „*You Will Be Like God Knowing Good and Evil*”: *Discernment of Truth and Lies*, „Journal of Adventist Mission Studies”, t. 12, 2/2016, s. 10-18). Tak więc Adam i Ewa utracili nie tylko swoją uczciwość, ale także zdolność rozpoznania, co jest dobre, a co złe. Od tej pory potrzebowali Bożego objawienia, by poznać, co jest dobre, a co złe. Musieli polegać na Bożej duchowej sile spoza nich samych, aby byli w stanie czynić to co dobre.

Konsekwencje grzechu

Grzech jest przekleństwem pociągającym za sobą straszliwe konsekwencje. Jest jak lawina. Zaczyna się niepozornie, a potem kompletnie niszczy życie. Kwestią czasu jest objawienie się jego niszczycielskiej siły. Gdzie pojawia się złe myślenie, tam prędzej czy później pojawi się złe postępowanie. Grzech niszczy wszelkie ważne więzi, sprowadza biedę, cierpienie, rozłąkę i komplikacje. Zerwanie naszej więzi z Bogiem (pionowego wymiaru naszej egzystencji) powoduje liczne pęknięcia w relacjach poziomych. Odwrócenie się od Boga pociąga za sobą szereg grzesznych konsekwencji:

1. Zerwanie naszych więzi z Bogiem powoduje zerwanie więzi z własnym „ego”. Natura Adama i Ewy uległa zepsuciu w konsekwencji grzechu. Żyli odtąd w poczuciu winy, wstydu, degradacji i klęski.
2. Grzech i nieposłuszeństwo sprawiły, że Adam i Ewa zaczęli się bać Boga, zamiast cieszyć się Jego obecnością (Rdz 3,10).
3. Grzech i nieposłuszeństwo sprawiły, że Adam i Ewa zaczęli winić innych za swój błąd. Wskutek tego doświadczyli rozpadu wzajemnej więzi (Rdz 3,12; 4,5-8). Grzech sprawił, że stali się sobie obcy.
4. Grzech i nieposłuszeństwo ściągnęły śmierć na ludzkość wskutek zerwania więzi Adama i Ewy z Dawcą życia (Rdz 3,19).
5. Grzech i nieposłuszeństwo sprawiły, że rodzenie i wychowywanie dzieci stało się bolesnym doświadczeniem (Rdz 3,16).
6. Grzech i nieposłuszeństwo uczyniło małżeństwo polem walki o dominację i wyższość, zamiast związkiem pełnym miłości, troski, więzi emocjonalnej i intymności między mężczyzną i kobietą (Rdz 3,16).
7. Grzech i nieposłuszeństwo doprowadziły do tego, że praca stała się męczącym w pocie czoła i znużeniu, niezbędnym do uzyskania środków do życia (Rdz 3,18).
8. Grzech i nieposłuszeństwo Adama i Ewy wypaczyły ich poczucie dobra i odebrały im zdolność rozróżniania między dobrem a złem (Rdz 3,5.22).
9. Grzech i nieposłuszeństwo spowodowały zerwanie więzi Adama i Ewy z przyrodą. Wskutek tego ziemia zaczęła rodzić ciernie i osty (Rdz 3,18; 6,11).
10. Grzech i nieposłuszeństwo ściągnęły przemoc, ból, nienawiść, poligamię itd. (zob. Rdz 4-19). (Więcej szczegółów w tej kwestii, zob. Jiří Moskál, „Origin of Sin and Salvation According to Rdz 3: A Theology of Sin”, w: *Salvation: Contours of Adventist Soteriology*, red. Martin F. Hanna, Darius W. Jankiewicz i J.W. Reeve, Berrien Springs 2018, s. 119-143). Rdz 3 jest modelem służącym zrozumieniu natury grzechu i zbawienia. W tym rozdziale przedstawiona jest ewangelia w formie niezasłużonej łaskowości płynącej z Golgoty do Adama i Ewy (Ap 13,8).

Boże rozwiązanie

Nadzieja pojawia się wbrew wszelkiej beznadziejności. W ciemności, rozpacz i potępieniu Bóg zabezpiecza przyszłość ludzkości, choć Adam i Ewa nie zasługują, by żyć.

Po pierwsze, Bóg poszukiwał Adama i Ewy: „Gdzie jesteś?” (Rdz 3,9). To pytanie miało kilka celów. (1) Było zaproszeniem do rozmowy; (2) stanowiło ofertę łaski (Bóg woła swoje zagubione dzieci, aby za wielką cenę dokonać rozwiązania problemu, jaki stał się ich udziałem); (3) miało pomóc im uświadomić sobie i zrozumieć ich postawę wobec Boga po grzechu (tzn. ukrywanie się przed Nim zamiast radości z Jego obecnością); (4) było próbą, sądem śledczym, który następuje dlatego, że są oni odpowiedzialni za swoje czyny przed Bogiem jako ich Stwórcą i Sędzią.

Po drugie, Bóg dostarczył im solidnej odzieży (Rdz 3,21). Ponieważ nagość pierwszych ludzi była czymś więcej niż fizycznym zjawiskiem, analogicznie dostarczenie ubrania przez Boga wskazuje na coś więcej niż potrzebę okrycia ciała. Bóg własnoręcznie zrobił dla nich ubrania ze skóry zwierzęcia, co symbolizowało okrycie grzeszników szatą sprawiedliwości Chrystusa (1 Kor 1,30; 2 Kor 5,21). Rozwiązaniem problemu grzechu jest Mesjasz (Ef 1,4; 1 P 1,20). Przebaczenie i odkupienie zostały dokonane dzięki łaskawej Bożej ofercie symbolizowanej przez niewinne zwierzę, które oddało życie, by Adam i Ewa mogli się okryć w swojej nagości.

Po trzecie, Bóg stworzył nieprzyjaźń między siłami dobra a siłami zła, abyśmy nienawidzili zła i wystrzegali się go (Rdz 3,15).

Po czwarte, Bóg obiecał posłać Potomka (Rdz 3,15), który pokona naszego wroga, szatana. Słowa Boga skierowane do węża znajdują się w środku rozdziału. Mesjasz stanie się Odkupicielem i Zbawicielem ludzkości, a Jego zwycięska, ofiarna, dobrowolna śmierć ostatecznie przypieczętuje unicestwienie szatana oraz wszystkiego i wszystkich związanych z nim. Mesjasz jest Zwycięzcą i daje zwycięstwo wszystkim, którzy przyłączają się do Niego (Rz 8,1-4). Ostateczne zwycięstwo jest zapewnione w Nim (Ap 12,7-12; 19,6-7.15-21; Jud 1,24-25).

Część III: Zastosowanie

1. Śmierć jest nieuniknioną częścią rzeczywistości, a utrata bliskich to smutna strona naszego doczesnego losu. Jak możemy nabrać nadziei pośród rozczarowań i rozpacz związanych ze śmiercią bliskich osób?

2. Omów z uczestnikami lekcji, dlaczego grzech jawi się jako atrakcja i zysk, a nie jako strata. Dlaczego natura zła jest tak zwodnicza? Wyjaśnij tę kwestię.

3. Wszyscy jesteśmy skazani na śmierć jako grzesznicy (Rz 3,23; 6,23). Jak śmierć Jezusa na krzyżu pokonuje drugą śmierć, abyśmy mogli żyć wiecznie?